7/26792 6K 144

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :Z-19809844-610-3995177
Konu :7/26792 Esas Sayılı Soru Önergesi

22/05/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21/04/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1615003 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Diyarbakır Milletvekili Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU'na ait yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Bakan

Ek: Önerge Cevabı

Devlet Mah. Dikmen Cad. No:12, M Blok, Kat: 3-4
Telefon: (312)415 12 09 Faks: (312)415 26 80
e-posta: sgbsoruonergeleri@hmb.gov.tr Elektronik Ağ: www.hmb.gov.tr

7/26792 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

2023 yılı Mayıs ayında 55,1 milyar dolar olan yıllık cari açık, olumsuz jeopolitik gelişmeler ve küresel ticaretteki nispeten zayıf seyre rağmen bu yıl Mart ayında 12,6 milyar dolara gerilemiştir. Cari açığın milli gelire oranı 2023 yılında yüzde 3,5 iken, 2024 yılında yüzde 0,8 olmuştur.

Cari açıkta sağlanan iyileşmenin yapısal reformlarla kalıcı hale getirilmesi hedeflenmektedir. Bu kapsamda, yüksek katma değerli üretimi artırmaya, yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarını yaygınlaştırmaya odaklanan politikalar uygulanmaktadır. Ürün ve pazar çeşitliliğini artıracak, ihracatın finansmanını önceliklendirecek ve hizmet ticaretini geliştirecek adımlar atılmaktadır. Katma değerli üretimi ve rekabet gücümüzü artırmak için sanayide yapısal dönüşüme yönelik, beşeri sermayeyi güçlendirmek, Ar-Ge ve inovasyon ekosistemini geliştirmek, yeşil ve dijital dönüşümü hızlandırmak ve iş ile yatırım ortamını iyileştirmek için gerekli çalışmalar devam etmektedir.

Ayrıca, yatırım ortamını daha cazip hale getirerek mevcut yatırımcıların faaliyetlerini genişletmesini sağlamak ve uluslararası doğrudan yatırımları artırmak amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, avans yöntemiyle sağlanan yatırım taahhütlü avans kredileri (YTAK) cari açığı azaltıcı ve katma değerli yatırımların Türk lirası olarak finansmanına yönelik olarak kullandırılmaktadır. Bununla birlikte, uluslararası doğrudan yatırımları artırmak amacıyla Türkiye Uluslararası Doğrudan Yatırım Stratejisi (2024-28) yayımlanmıştır. HIT-30 Yüksek Teknoloji Yatırım Programıyla yüksek teknoloji yatırımlarına 30 milyar dolar değerinde destek sağlanması hedeflenmektedir.

Bununla birlikte, sermaye piyasalarının derinleştirilmesi ve finansman kalitesinin iyileştirilmesi reform önceliklerindendir. Uygulanan program sayesinde dış finansmana erişim kolaylaşmış, bankalar ve reel sektör yurtdışından daha uzun vadeli ve uygun maliyetli kaynak temin etme imkânına kavuşmuştur. Dış borç çevirme oranları Ocak - Mayıs 2023 döneminde bankacılıkta yüzde 97, reel sektörde yüzde 70 iken, Haziran 2023 - Mart 2025 döneminde bu oranlar sırasıyla yüzde 163 ve yüzde 135 olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, 1984-2001 döneminde 13,5 milyar dolar olan uluslararası doğrudan yabancı yatırım girişi 2002-2025 Mart döneminde 277,7 milyar dolara ulaşmıştır.

Devlet Mah. Dikmen Cad. No:12, M Blok, Kat: 3-4
Telefon: (312)415 12 09 Faks: (312)415 26 80
e-posta: sgbsoruonergeleri@hmb.gov.tr Elektronik Ağ: www.hmb.gov.tr

Diğer taraftan, borçlanma stratejileri, olası her türlü gelişmeyi dikkate alarak yapılan detaylı çalışmaların sonucunda belirlenen stratejik ölçütler göz önüne alınarak belirlenmektedir. Bakanlığımız, borçlanma programını geçen yıl piyasaya duyurduğu finansman programı kapsamında yürütmektedir. Uluslararası sermaye piyasalarından tahvil ve sukuk ihraçları yoluyla temin edilmesi planlanan 11 milyar ABD doları tutarındaki finansman hedefinin 2,5 milyar ABD doları tutarındaki kısmı Şubat ayında tamamlanmış olup, kalan 8,5 milyar ABD doları tutarındaki kısmın yıl içinde uygun piyasa koşulları çerçevesinde, piyasanın sunduğu makul maliyet seviyelerinde karşılanması planlanmaktadır. Uluslararası sermaye piyasaları kapsamında, yılın geri kalanında konvansiyonel dolar ve avro cinsi tahviller ile sukuk piyasalarında ihraçlar öngörülmektedir. Ülkemize yönelik yatırımcı algısının güçlendirilmesi amacıyla uluslararası yatırım bankaları, kredi derecelendirme kuruluşları ve uluslararası yatırımcılar ile gerçekleştirilen görüşmelere de önümüzdeki dönemde devam edilecektir.

Devlet Mah. Dikmen Cad. No:12, M Blok, Kat: 3-4
Telefon: (312)415 12 09 Faks: (312)415 26 80
e-posta: sgbsoruonergeleri@hmb.gov.tr Elektronik Ağ: www.hmb.gov.tr